



SIKKERHEDSDATABLAD i henhold til Forordning (EF) nr. 1907/2006

LFS ETHOFUMESAT

Udgave 6 – Denne version erstatter alle tidligere versioner.

Revisionsdato 01.12.2015

Trykdato 01.12.2015

Punkt 1: IDENTIFIKATION AF STOFFET/BLANDINGEN OG AF SELSKABET/VIRKSOMHEDEN

- 1.1 **Produktidentifikator**
Produktnavn: LFS ETHOFUMESAT
Registreringsnr.: 318-39
- 1.2 **Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelse, der frarådes.**
Anvendelse: Ukrudtsmiddel
- 1.3 **Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet**
Firma: LFS Kemi A/S
Navervej 4
6600 Vejen
Danmark
Telefon: 76123370
E-mail adresse: order@lfs-kemi.dk
- 1.4 **Nødtelefon**
Nødtelefon: Alarm 112, Giftlinjen (Bispebjerg Hospital) 82 12 12 12

Punkt 2: FAREIDENTIFIKATION

2.1 Klassificering af stoffet eller blandingen

Klassificeringen iht. Miljøstyrelsens godkendelsestekst

Kronisk toksicitet for vandmiljøet Kategori 2 H411

For den fuldstændige tekst af faresætningerne nævnt i dette punkt, se punkt 16.

2.2 Mærkningselementer

Etikettering: iht. Miljøstyrelsens godkendelsestekst

Mærkningspligtig.

LFS KEMI A/S, Navervej 4, DK-6600 Vejen, Telefon +45 76 12 33 70, Telefax +45 88 44 33 70

E-mail: sales@lfs-kemi.dk, Web: www.lfs-kemi.dk

CVR/Vat no: DK 36 45 65 15, Sydbank 7040-1999431, BIC/Swift: SYBKDK 22, iban: dk 72 7040 70400001999431



Faresætning:	H411	Giftig med langvarig virkninger for vandlevende organismer.
	EUH401	Brugsanvisning skal følges for ikke at bringe menneskers sundhed og miljøet i fare.
Sikkerhedssætninger:	P102	Opbevares utilgængeligt for børn
	P302 + P352	VED KONTAKT MED HUDEN: vask med rigeligt med vand/sæbe.
	P305 + P351 + P338	VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern evt. kontaktlinser, hvis dette kan gøre let. Fortsæt skylning.
	P501	Indholdet/holderen bortskaffes i overensstemmelse med kommunale regler for affaldshåndtering.

2.3 Andre farer

Ingen kendte

Punkt 3: SAMMENSÆTNING AF/OPLYSNING OM INDHOLDSSTOFFER

3.1 Blandinger

Kemisk karakterisering

Suspensionskoncentrat (SC)

Ethofumesat 500 g/l

Farlige komponenter

Faresætninger i henhold til Forordning (EF) nr. 1272/2008

Kemisk betegnelse	CAS-Nr. EF-Nr. Registreringsnr.	Klassificering (Forordning (EF) Nr. 1272/2008)	Koncentration [%]
Ethofumesat	26225-79-6	Aquatic Chronic 2, H411	44,25
	247-525-3		
1,2-Benzisothiazol- 3(2H)-on	2634-33-5	Acute Tox. 4, H302	➤ 0,005 - < 0,05
	220-120-9	Skin Irrit. 2, H315	
		Eye Dam. 1, H318	
		Skin Sens. 1, H317	
		Aquatic Acute 1, H400	

Yderligere oplysninger

For den fuldstændige tekst af faresætningerne nævnt i dette punkt, se punkt 16.

Punkt 4: FØRSTEHJÆLPSFORANSTALTNINGER

4.1 Beskrivelse af førstehjælpsanstaltninger

- Generelle anvisninger:** Forlad det farlige område. Forurenede tøj tages af og fjernes til et sikkert sted. Søg læge – hvis symptomerne udvikler sig og er vedvarende.
- Indånding:** Søg frisk luft. Hold patienten varm og i ro. Søg læge ved vedvarende symptomer.
- Hudkontakt:** Vask omgående med sæbe og rigeligt vand. Søg læge ved vedvarende symptomer.
- Øjenkontakt:** Skyl øjeblikkeligt med rigeligt vand og søg læge.
- Indtagelse:** Skyl munden. Holdes i ro. Fremprovoker **IKKE** opkastning. Søg lægehjælp.

4.2 Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Symptomer:

- Lokal:** Hidtil ingen kendte symptomer.
- Systemisk:** Dødsighed, hovedpine, sløvhed, dyspnoe, ataksi, rystelser.

4.3 Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Behandling:

Lokal behandling: Førstehjælp, symptomatisk behandling.

Almen behandling: Førstehjælp: symptomatisk behandling. En maveskylning er normalt ikke nødvendig. Hvis en større mængde er blevet indtaget (mere end en mundfuld) gives aktivt kul og natriumsulfat. Der er ingen specifik modgift.

Punkt 5: BRANDBEKÆMPELSE

5.1 Slukningsmidler

Egnede Brug vandspray, alkoholbestandigt skum, pulver eller kuldioxid.

Uegnede Kraftig vandstråle

5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Der udvikles farlige gasser ved brand. Ved brand kan følgende frigøres: Kulsyre (CO₂), kulmonoxid (CO), Svovloxider.

5.3 Anvisninger for brandmandskab

Indånd ikke dampe i tilfælde af brand og/eller eksplosion. I tilfælde af brand: brug luftforsynet åndedrætsværn.

Andre informationer

Fjern produktet fra brandområdet, i modsat fald afkøles beholderen med vand. Bortledning af varme for at undgå at trykket stiger. Hvis muligt, adskil brandslukningsvand fra drikkevand vha. sand eller jord.

Punkt 6: FORHOLDSREGLER OVER FOR UDSLIP VED UHELD

6.1 Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Forholdsregler

Hold personer borte fra og imod vindretningen i forhold til spild/lækage. Undgå kontakt med spildt produkt eller kontaminerede overflader. Ved håndtering af spild undgå at spise, drikke eller ryge. Brug personligt beskyttelsesudstyr.

6.2 Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Må ikke komme i overfladevand, kloakanlæg og grundvand.

6.3 Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Metoder til oprydning

Opsug med inaktivt absorberende materiale (f.eks. sand, silicagel, syre bindemiddel, universal bindemiddel, savsmuld). Opsaml og anbring produktet i en tætsluttet beholder med korrekt etiket. Forurenende genstande og gulve rengøres grundigt efter miljøforskrifterne.

Øvrige råd Kontroler ligeledes for en evt. lokal procedure.

6.4 Henvisning til andre punkter

Der henvises til beskyttelsesforanstaltninger nævnt i afsnit 7 og 8.

Der henvises til bortskaffelsesforanstaltninger nævnt i afsnit 13.

Punkt 7: HÅNDTERING OG OPBEVARING

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

Råd om sikker håndtering

Ingen specifikke sikkerheds foranstaltninger kræves ved håndtering af uåbnet pakke/holder; følg relevante håndterings råd. Må kun bruges i områder med passende udsugning til rådighed. For personlig beskyttelse se punkt 8.

Henvisning til brand- og eksplosionsbeskyttelse

Ingen specielle forholdsregler er foreskrevet.

Hygiejniske foranstaltninger

Undgå kontakt med hud, øjne og tøj. Opbevar arbejdstøjet separat. Vask hænder før pauser og straks efter håndtering af produktet. Fjern snarset tøj straks og rengør disse grundigt inden efterfølgende brug. Arbejdstøj, der ikke kan rengøres skal bortskaffes (brændes).

7.2 Betingelser for sikker opbevaring, herunder evt. uforenelighed

Krav til lager og beholder

Opbevares på et sted kun tilgængeligt for autoriserede personer. Opbevar beholderne tæt lukket på et tørt, køligt og velventileret sted. Holdes væk fra direkte sollys. Beskyttes mod frost.

Anvisninger ved samlagring

Må ikke komme i forbindelse med levnedsmidler, drikkevarer og foderstoffer.

7.3 Særlige anvendelser

Refereres til etiket og/eller brochure.

Punkt 8: EKSPONERINGSKONTROL/PERSONLIGE VÆRNEMIDLER

8.1 Kontrolparametre

Komponenter	CAS-Nr.	Kontrolparametre	Basis
Ethofumesat	26225-79-6	10 mg/m ³ (TWA)	OES BCS*

*OES BCS: Intern eksponeringsgrænseværdi Bayer CropScience (Occupational Exposure Standard)

8.2 Eksponeringskontrol

Personlige værnemidler - Slutbruger

Generelt råd: Følg alle instruktionerne på etiketten.

I henhold til Arbejdstilsynets vejledning anbefales det at anvende nedenstående værnemidler.

Udsprøjtning fra traktor (lukket førerhus): anvend støvler og overtræksbukser, handsker skal medbringes og anvendes ved risiko for kontakt med produktet. Ved opblanding se venligst nedenstående.

Beskyttelse af hænder:

Ved håndtering af produktet, skal CE mærket (eller lign.) nitril gummi handsker anvendes (min. Tykkelse 0,40 mm). Ved udvendig forurening skal handskerne vaskes grundigt. Ved perforering, indvendig forurening eller hvis handskerne udvendig ikke kan vaskes tilfredsstillende, skal handskerne bortkastes. Hænderne skal, efter enhver håndtering af produktet, altid vaskes grundigt. Vask hænderne ofte og altid før der spises, drikkes, ryges og inden toiletbesøg.

Beskyttelse af øjne:

Beskyttelsesbriller

Beskyttelse af hud og krop:

Gummistøvler

Punkt 9: FYSISK-KEMISKE EGENSKABER

9.1 Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Form: Suspension

Farve: Brun

Lugt: Karakteristisk

LFS KEMI A/S, Navervej 4, DK-6600 Vejen, Telefon +45 76 12 33 70, Telefax +45 88 44 33 70

E-mail: sales@lfs-kemi.dk, Web: www.lfs-kemi.dk

CVR/Vat no: DK 36 45 65 15, Sydbank 7040-1999431, BIC/Swift: SYBKDK 22, iban: dk 72 7040 70400001999431

pH-værdi:	6,0 – 7,5 ved 100% (23 °C)
Flammepunkt:	Ikke relevant; vandopløsning
Massefylde:	ca. 1,13 g/cm ³ ved 20 °C
Opløselighed i vand:	Blandbar
Fordelingskoefficient, n-oktanol/vand:	Ethofumesat: log Pow: 2,7 ved 25 °C
Viskositet, dynamisk:	200 – 450 mPa.s ved 20 °C Hastighedsgradient 20/s 100 – 180 mPa.s ved 20 °C Hastighedsgradient 100/s
9.2 Andre oplysninger	Yderligere sikkerhedsrelaterede fysisk-kemisk data er ikke kendt.

Punkt 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet

Termisk spaltning Stabil under normale forhold

10.2 Kemisk stabilitet Stabil under de anbefalede opbevaringsforhold

10.3 Risiko for farlige reaktioner

Ingen farlige reaktioner ved reglementeret lagring og håndtering.

10.4 Forhold, der skal undgås

Ekstreme temperaturer og direkte sollys.

10.5 Materialer, der skal undgås

Opbevares kun i den originale emballage.

10.6 Farlige nedbrydningsprodukter

Der forventes ingen nedbrydningsprodukter under normale anvendelsesforhold.

Punkt 11: TOKSIKOLOGISKE OPLYSNINGER

11.1 Oplysninger om toksikologiske virkninger

LFS KEMI A/S, Navervej 4, DK-6600 Vejen, Telefon +45 76 12 33 70, Telefax +45 88 44 33 70

E-mail: sales@lfs-kemi.dk, Web: www.lfs-kemi.dk

CVR/Vat no: DK 36 45 65 15, Sydbank 7040-1999431, BIC/Swift: SYBKDK 22, iban: dk 72 7040 70400001999431

Akut oral toksicitet: LD50 (rotte) > 2.100 mg/kg

Akut dermal toksicitet: LD50 (rotte), > 4.100 mg/kg

Hudøetsning/-irritation: Kanin: Ikke irriterende

Alvorlig øjenskade/øjenirritation:

Kanin: Ikke irriterende

Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering:

Marsvin: Ikke sensibiliserende

OECD Test retningslinje 406, Buehler test

Mus: Ikke sensibiliserende

OECD test Guideline 429, assay på lokale lymfeknuder (LLNA)

Bedømmelse af toksicitet ved gentagen dosering:

Ethofumesat: Forårsagede ikke specifik målorgantoksicitet i dyreforsøg.

Bedømmelse af mutagenicitet:

Ethofumesat: Var ikke mutagent eller genotoksisk i en serie af in vitro og in vivo forsøg.

Kræftfremkaldende egenskaber:

Ethofumesat: Var ikke kræftfremkaldende hos rotter og mus ved permanent fodring.

Reproduktionstoksicitet:

Ethofumesat: Forårsagede ikke reproduktions toksicitet i et 2-generations studie af rotter.

Bedømmelse af udviklingstoksicitet:

Ethofumesat: Forårsagede ikke udviklingsmæssig toksicitet hos rotter og kaniner.

Punkt 12: MILJØOPLYSNINGER

12.1 Toksicitet

Toksicitet for fisk: LC50 Cyprinus carpio (Karpe), 64,1 mg/l, 96 t

Giftighed for vandlevende hvirvelløse dyr:

EC50 Daphnia magna (Stor dafnie), 93,2 mg/l, 48 t

Test udført med lignende formulering

Giftighed for vandplanter: EC50 *Pseudokirchneriella subcapitata* (grønalg), > 9,7 mg/l, 96 t

EC50 *Lemna gibba* (tyk andemad), 50,4 mg/l, 196 t

Oplysningen refererer til det tekniske aktivstof ethofumesat.

12.2 Persistens og nedbrydelighed

Biologisk nedbrydelighed:

Ethofumesat: ikke fuldstændigt bionedbrydeligt

Koc Ethofumesat: Koc: 147

12.3 Bioakkumuleringspotentiale

Ethofumesat: Biokoncentrationsfaktor (BCF), 144

Bioophober ikke

12.4 Mobilitet i jord

Ethofumesat: Moderat mobilt i jord

12.5 Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Ethofumesat: Dette stof anses ikke for at være persistent, bioakkumulerende og toksisk (PBT). Dette stof anses ikke for at være meget persistent og meget bioakkumulerende (vPvB).

12.6 Andre negative virkninger

Yderligere økologisk information

Der er ingen andre virkninger, som skal angives.

Punkt 13: FORHOLD VEDRØRENDE BORTSKAFFELSE

13.1 Metoder til affaldsbehandling

Rester skal afleveres til den kommunale affaldsordning for farligt affald.

Tomme beholdere kan bortskaffes med dagsrenovationen.

Den tomme beholder bør skylles inden bortskaffelse.

Skyllevandet hældes op i sprøjtevæsken.

Emballagen må ikke genanvendes.

Affaldskort nr.:

02 01 08* Landbrugskemikalieaffald indeholdende farlige stoffer.

Punkt 14: TRANSPORTOPLYSNINGER

Vejtransport (ADR/RID)

14.1 UN-nr.:	UN 3082
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse: (UN proper shipping name)	ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S. (ETHOFUMESAT)
14.3 Transportfareklasse(r):	9
14.4 Emballagegruppe:	III
Fareetiketter:	9
14.5 Miljøfarer:	JA
Farenr.:	90
Tunnelrestriktionskode:	E

Denne klassificering er i princippet ikke gældende for transport af tank containere på indre vandveje. Der henvises til producenten for yderligere information.

Søtransport (IMDG)

14.1 UN-nr.:	UN 3082
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse: (UN proper shipping name)	ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S. (ETHOFUMESAT)
14.3 Transportfareklasse(r):	9
14.4 Emballagegruppe:	III
Fareetiketter:	9
14.5 Miljøfarer:	Havforurenende stof

Lufttransport (IATA)

14.1 UN-nr.:	UN 3082
--------------	---------



14.2 UN-forsendelsesbetegnelse: (UN proper shipping name)	ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S. (ETHOFUMESAT)
14.3 Transportfareklasse(r):	9
14.4 Emballagegruppe:	III
Fareetiketter:	9
14.5 Miljøfarer:	JA

14.6 Særlige forsigtighedsregler for brugeren

Se sektion 6 til 8 i dette sikkerhedsdatablad.

14.7 Bulktransport i henhold til bilag II til MARPOL og IBC-koden

Ingen transport i bulk iht. IBC koden

Punkt 15: OPLYSNINGER OM REGULERING

15.1 Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Andre informationer

WHO-klassificering: III (Slightly hazardous)

Uddannelse

Krav om sprøjtecertifikat i.h.t. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1208 af 28.11.2006. Gælder dog ikke for elever under uddannelse, der som led i deres uddannelse udfører bekæmpelse under en arbejdsgivers instruktion.

Anvendelsesområde

Følg alle instruktioner på etiketten.

Arbejds-mæssige restriktioner for gravvide og kvinder der ammer.

Overtrædelse af nedenstående særligt fremhævede forskrifter kan medføre straf:



Må kun anvendes til ukrudtsbekæmpelse i bederoer hvert 3. år med en maksimal dosering på 71 g/ha ethofumesat.

Brugsanvisningens doseringsangivelser må ikke overskrides.

Må ikke anvendes senere end 60 dage før høst.

Undgå forurening af vandmiljøet med produktet eller med beholdere, der har indeholdt produktet. Rens ikke sprøjteudstyr nær overfladevand (SP1).

Må ikke opbevares sammen med fødevarer, drikkevarer og foderstoffer.

Gældende fra 26. november 2015: Dette plantebeskyttelsesmiddel må kun købes af professionelle og anvendes erhvervsmæssigt, og kræver gyldig autorisation.

15.2 Kemikaliesikkerhedsvurdering

En kemisk sikkerhedsvurdering kræves ikke for dette stof.

Punkt 16: ANDRE OPLYSNINGER

Fuldstændig tekst af faresætninger refereret til under punkt 3.

H302	Farlig ved indtagelse.
H315	Forårsager hudirritation.
H317	Kan forårsage allergisk hudreaktion.
H318	Forårsager alvorlig øjenskade.
H400	Meget giftig for vandlevende organismer.
H411	Giftig med langvarige virkninger for vandlevende organismer.

Fuld tekst af andre forkortelser

AND:	Europæisk convention angående international transport af farligt gods på indre vandveje.
ADR:	European Agreement Concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road.
CAS-Nr:	Chemical Abstracts Service number.
Konc.:	Koncentration
EF-Nr.:	European Community number (EF-nummer).

ECx:	Effektiv concentration x %
EINECS:	Den europæiske fortegnelse over markedsførte kemiske stoffer.
ELINCS:	Europæisk liste over anmeldte stoffer.
EN:	Europæisk standarder
EU:	Europæiske Union
IATA:	International Air Transport Association.
IBC:	International Code for the Construction and Equipment of Ships Carrying Dangerous Chemicals in Bulk (IBC Code)
ICx:	Inhiberingskoncentration x %
IMDG:	International Maritime Code for Dangerous Goods.
LCx:	Dødelig concentration x %
LDx:	Dødelig dosis x %
LOEC/LOEL:	Lavest observerede effektkoncentration/effektniveau
MARPOL:	International Convention for the prevention of marine pollution from ships.
N.O.S.:	Not otherwise specified
NOEC/NOEL:	Nuleffektkoncentration/nuleffektniveau
OECD:	Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling.
RID:	Regulations concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail.
TWA:	Tidsvægtet gennemsnit.
UN:	Forenede Nationer (FN)
WHO:	Verdenssundhedsorganisationen

Oplysningerne i dette sikkerhedsdatablad er i overensstemmelse med de retningslinjer, der er fastsat af forordning (EF) nr. 1907/2006 og forordning (EU) nr. 2015/830 om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 (og eventuelle senere ændringer). Dette datablad supplerer brugervejledningen, men erstatter den ikke. Oplysningerne heri er baseret på den viden, der var tilgængelig om produktet på det tidspunkt, den blev udfærdiget. Brugere skal endvidere være opmærksomme på evt. risici ved brug af produktet til andre formål end de tiltænkte. De krævede oplysninger er i overensstemmelse med gældende EU-lovgivning. Evt. yderligere nationale krav skal desuden overholdes. Ændringer siden sidste version vil være fremhævet i marginen. Denne version erstatter alle tidligere versioner.

Produktnavne er trademarks eller registrerede varemærker for LFS Kemi A/S.





